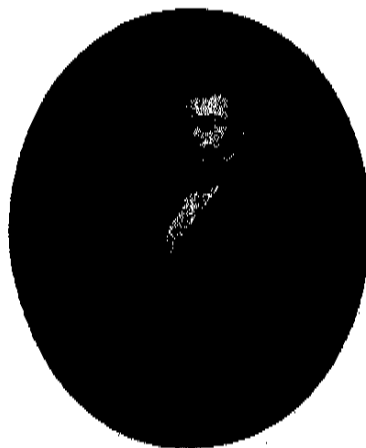
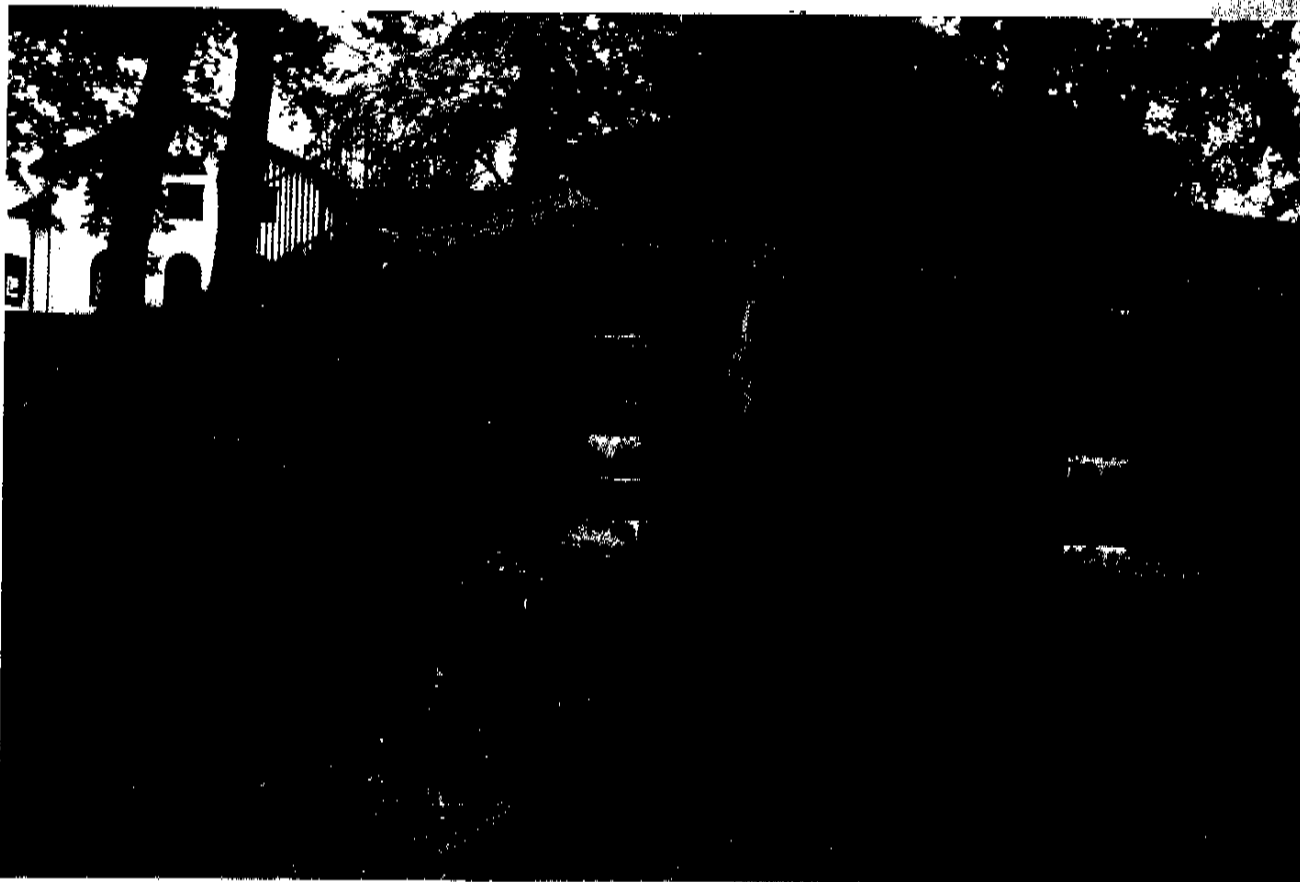

En statsministers selvmord og en pikes kjærlighet

Fra skuddet på Blasieholms Torg til mausoleet i Trondheimsfjorden

Sjefen på Ministerhotellet i Stockholm sov dårlig om natten og hadde voldsom hodepine. "Richter er i et forferdelig humør, går opp og ned på gulvet, vrir sine hender og gråter", skrev en funksjonær ved statsrådsavdelingen i sin dagbok. "Jeg er som et vissent træ, jeg er ferdig med livet og ser tilbake på et forspildt liv", sa Ole Richter til venner som hadde stukket innom ham på Ministerhotellet 13. juni 1888.

Munkelivsborg i Braastad

AV O. HENRIK AKELEVE BRAASTAD

Tjeneren som er inne hos ham om morgenen 15. juni 1888 merker ikke noe som skulle tyde på at noe alvorlig er nært forestående. Klokken 9 skal Richter normalt komme ned til frokost, men ingen er urolig over at han ikke kommer presis. De har dessuten hørt at den avskjedigede statsministeren rører på seg i tredje etasje. Noen skal også ha sett at han hadde vært ute og gått sin faste morgentur på Skeppsholmen. Været er nesten helt klart, og gradestokken viser 10 plussgrader. Minuttene på frokostrommet blir imidlertid mange og etter hvert lange. Trolig ikke så lenge etter at klokken har passert

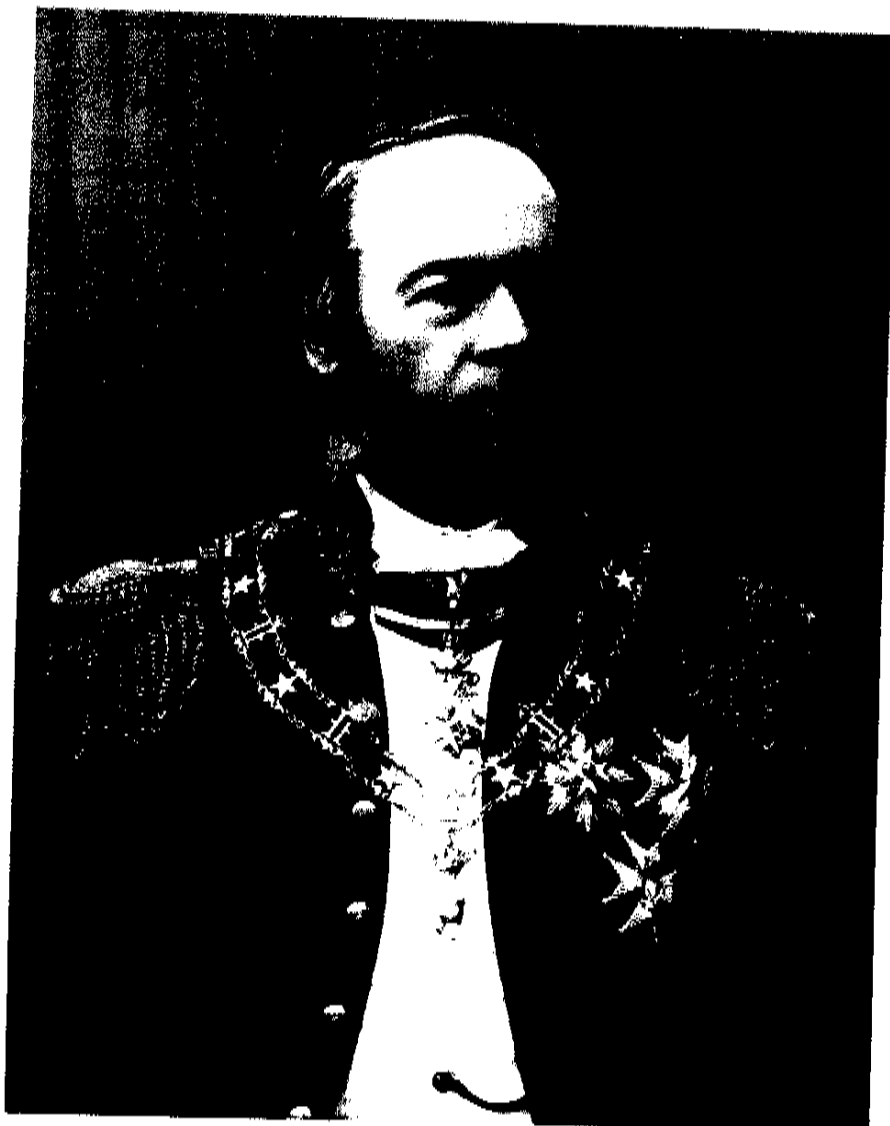
10, er Richters søster blitt så bekymret at hun går opp til statsministerkontoret.

Julie Richter finner broren død. Alene i sin siste tunge stund skjøt han seg gjennom munnen og døde momentant da skuddet gikk ut igjen av venstre tinning står det i avisene dagen etter (obduksjonen viste imidlertid at dette ikke var riktig, kulen ble funnet i kraniet). Hva som utløste den fortvilte handlingen vet ingen. Et uryddig skrivebord og en halv-røkt sigar forteller at han aldri klarte å bli helt ferdig med det norske Ministerhotellet i Stockholm.

Ole Jørgensen Richter blir båret ut av statsministerens kontor. Blodflekken på teppet skulle forfølge mange resten av livet. *Den norske Parlamentarismens tidligste Talsmann, blev den første parlamentariske Statsminister i Stockholm, og han kom ikke levende ud af Statsministerhotellet der*, skrev Verdens Gang 16. juli.

Noen dager tidligere hadde Bjørnshorne Bjørnson først i en tale og så i et innlegg i *Verdens Gang* påstått at Richter et fortløpig brev til ham hadde tilkjennegjort at statsminister Johan Sverdrup hadde lovet

Richter og Astrup

Statsminister Ole Richter

store gårdsplassen på Rostad var svart av folk ved begravelsen, forteller avisen. Rundt 1000-1500 personer deltok ved jordfestelsen. Arctander talte: *En av Norges beste sønner har gått bort*. Kisten ble plassert i mausoleet, og hele den mektige sørgeskaren defilererte forbi.

Statsministeren hadde trosset Gud ved å ta sltt eget liv, og det ble ikke tatt nådig opp hverken av verdslige eller kirkelige myndigheter. I Trondheim var Nidarosbiskopen, Laache, forbeholden til å gi ham plass i vigslet jord, om enn på Richters egen grunn. Verken Sverdrup-regjeringen eller Stortinget var offisielt representert ved begravelsen. Kong Oscar II så seg heller ikke i stand til å sende en siste blomsterhilsen til sin norske statsminister i Stockholm gjennom nesten fire år. Det går ut instruks om at offentlige tjenestemenn bør utebli. Statsministerens begravelse skjedde derfor i fravær av så vel amtmann som sorenskriver, fogd og lensmann.

Men gammelpresten på Inderøy, Albert Lange, trosset biskopen og forrettet ved begravelsen. *Døm ikke, det skal Gud gjøre*, sa han. Umiddelbart etter begravelsen forhørte biskop Laache seg om Langes "opptreden": *Dette har bedrøvet mange og givet Vantroen Anledning... Sognepresten burde helst ingen tale holdt, En Kiste med Liget af en Mand som efter overlæg har endt sit Liv, men hvorpaa Man dog har sat Verset; "Jeg ved mig en Sövn i Jesu navn", burde helst ha bragt Guds Ords tjener til Taushed...*

Etter en lengre korrespondanse mellom prest, prost og biskop, konkluderer Lange: *Det lader til å være en meget bedrøvelig sak, jeg har bedrøvet biskopen og biskopen har sanderlig bedrøvet meg; og hvem av oss som i denne sak har bedrøvet Gud mest, derom får Han dømme, - for derom bliver biskopen og jeg ikke enige.*

om sin kjennskap til en underhåndsavtale mellom kongen og regjeringen om Norges rett til likeverdig innflytelse i utenrikssaker og til en norsk utenriksminister. Dette var et av unionsstridens aller heteste temaer, og Bjørnsons innlegg ga inntrykk av at Richter hadde brutt diskresjonen innad mellom regjeringens medlemmer og dermed på det alvorligste skadet statsminister Sverdrups politiske anseelse i Norge. Etter VG-saken uttalte en rystet Richter at *dette er mord og B.B. har myrdet meg på min egen fødselsdag.*

- etter Richter-tragedien i juni 1888, bredte der sig en uhyggefølelse som nutiden vil ha vanskelig for å forstå, skriver his-

toriker Olaf Gjerløw i sin *Norges historie* i 1935. Kong Oscar II var ikke i tvil om hvem som hadde hovedansvaret: *Den som på sitt samvete har, och till sitt livs slut måste bära, skulden för Ole Richters mord, det är Björnstjerne Björnson, han och ingen annan! Han står skyldig inför Gud, og skall och stå skyldig inför historien!, mente kongen.*

Richters kiste går fra Stockholm til Norge 22. juli, videre fra Trondheim til Inderøy med dampskipet *Levanger*. Om bord var blant andre vennene Hans Rasmus Astrup, W. C. Brøgger og statsråd Sofus Arctander. *Det var en dyster stemning i det lille følget*, skrev *Dagsposten*. Den

Fra begravelsen

Tilstede under begravelsen var også en 25 år gammel svensktalende pike, Ebba Astrup. For første gang var hun der, på Rostad, Richters familiegård – hun hadde reist med mot farens vilje. Selve begravelsen overvar hun fra et vindu, til tider halvt skjult bak gardinet. Kort tid i forveien hadde hun inngått forlovelse med den nå avdøde Richter.

Veien til statsministerembetet

Den døde statsministeren blir 59 år. Han var født i 1829, og studerte i England midt i 1850-årene. Han var jurist og kom til Stortinget i starten av 1860-årene. Statsminister ved statsrådsavdelingen i Stockholm hadde han blitt i 1884. Sammen med Johan Sverdrup frontet Ole Richter Venstre i kampen for parlamentarismen.

I England hadde han funnet sin hustru, Charlotte Wakefield Attree. Men hun er egentlig nummer to, fra før har han vært forlovet med hennes søster, Susan, men hun, søsteren, dør bare et år etter forlovelsen og mens Richter er tilbake i Norge. I Trondheim får Richter laget en obelisk til sin forlovedes grav, teksten på tre sider, fra Lukas 8.52: *Hun er ikke død, men sover, fra Salomos Høysang Kjærlighet er sterk som Døden og Mitt håp er at vi skal gjenforenes på oppstandelsens dag.* I en stor konvolutt gjemmer han brevene mellom dem. *Min sorg til døden. Fra utlandet,* står det utenpå konvoluttene. Nå går det mange år før han er tilbake i England, beser graven og treffer søsteren, Charlotte. Etter kort tid gifter de seg, på familiegodset Bishearn i Hampshire. Senere, fra slutten av 1870-årene, hadde han virket som svensk-norsk generalkonsul i London. I 1881 er Ebba Astrup i London, hun er nå 18 år og møter ham for første gang når hun deltar i nyttårsballet i generalkonsulens residens. *Han er ei endast en perfekt gentleman, men även en betydande personlighet,* skriver hun hjem til faren i Stockholm.

Tilbake i Norge lever Richter som stortingsmann hjemme på et opprustet Rostad, som den fineste, elskverdige vert. Han er ytterst korrekt med etikette. I Oslo er hans selskaper ekstraordinært fornemme, overflødige – og altfor kostbare. Det er en beleven verdensmann som sjarmerer gjestene, hans taler er beundret viden om. Han elsker fest og glade mennesker. Og Ole Richter er en meget vakker mann, med et staselig og regelmessig ansikt. Han er strebersk og ærekjær, men samtidig nærtakende, ømskinnet. Han er et følelsesmenneske, labil, nervøs.

Charlotte Wakefield Richter, hustruen, får ikke fotfeste i Norge, misliker naturen og klimaet. Hun lærer ikke språket, og kjenner seg utenfor og miskjent. Hun har problemer med det enkle bondemiljøet på Rostad og Inderøya – i utkant av sivilisasjon og dannet omgang. En stas dame, som ikke vet hvor gårdens mange nøkler hører hjemme. Hun vil være myndig, men kommer ikke overens med familien Richter på gården – et dårlig forhold. Hun er revmatisk, har dårlig helse. Det er pengestridd, trette. Mye alkohol blir det, nervene er på høykant. Hun er irritabel

og uberegnelig – det blir mange ubehagelige opptrinn. *What makes hell,* skriver hennes mann – *I ditt nærvær kan ikke noe av det gode i meg bestå og gro...* De er barnløse, det er store friksjoner imellom dem. Hun klager og er sykkelig.

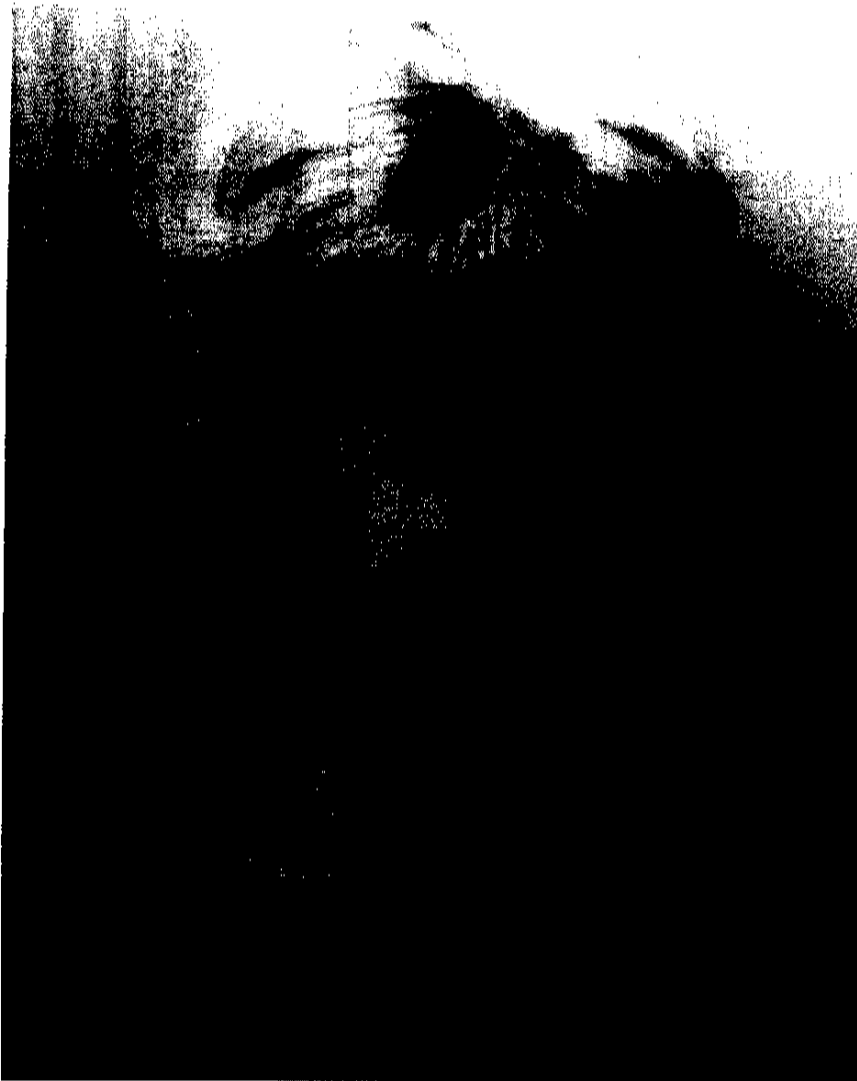
Statsministerens hustru dør i Stockholm i 1885. I 1886 får Richter ved Kongelig Resolusjon rett til å oppføre et mausoleum på sin gård Rostad på Inderøya i Trondheimsfjorden. Men nå er han alene, 55 år gammel.

Piken

Ebba Astrup ble født i 1863 i Barcelona, der faren, Hans Rasmus Astrup, driver forretninger. Hans Rasmus er fra Romsdalen. Moren, Augusta, er svensk, født Lindqvist. Fra vanlige svenske kår, men overmåte vakker. Ett år gammel er Ebba når familien flytter til Sverige. Faren etablerer stor virksomhet og fremstår som en skogsindustriell entreprenør i sin tid, i Älvkarleby og Skutskär gjøres store moderne industri- og transportanlegg. samfunnsbyggeri er det.

Her vokser Ebba opp, som svensk, og i 1880 konfirmeres hun i Adolf Fredriks

Richter og Astrup

Et av de få fotografiene av Ebba Astrup

Hun er 22, han 56, 34 år eldre enn henne. Ja, han er to år eldre enn hennes far!

I 1887 blir Hans Rasmus Astrup medlem av den norske statsrådsavdelingen i Stockholm og flytter inn i Ministerhotellet, og nå er Ebba og Ole Richter under samme tak. 14. mars 1888 inngår de en hemmelig forlovelse i Kristiania og planlegger nytt liv – han skal bli ambassadør i London, Oscar II har lovet... Han vil organisere et hemmelig bryllup der og da, men hun vil vente til de kan gjøre det i Kristiania, i farens, Hans Rasmus Astrups nyoppførte palass på Drammensveien.

Men 15. juni skjer det, skuddet, selvmordet. Ebba er i Molde, på farens gård Kviltorp, når det skjer. Richter ville ha henne hos seg i Stockholm straks etter avskjedigelsen i slutten av mai, men foreldrene hennes sa nei. Senere skal hun ha sagt til flere at om hun hadde fått reise til Stockholm, ja, så hadde det ikke gått slik med Richter.

Etter selvmordet – den ukjente historien

Og nå løper den ukjente historien videre. Senere i 1888 skriver Ebba til W.C. Brøgger, farens venn, geologiprofessoren og universitetsbyggeren om seg selv og Richter: *Vi två talade en gång om att Rostad skulle bli till ... någonting dit åt.* Det er omsorg for omstreiferne, de foreldreløse hun har i tankene. Hun vil allerede nå at faren skal kjøpe Rostad, men han vil ikke. Hun reiser til Svanviken ved Eide på Møre der faren har etablert et stort myrdyrkings- og omstreiferprosjekt.

I 1889-1891 fortsetter kun korrespondansen med Brøgger, forteller om sin uløselige sorg – *... jag måste bli bättre eller icke leva.* Julen 1891 er hun på Rostad, hun skriver til Brøgger: *Här stannar vägen och jag vill inte heller längre – jag vet inte något mer än detta.*

kirke i Stockholm. Hun går på kostskole i Lausanne og gjør dannelsesreiser i Europa: London, Vichy, Nantes. Som hun er blitt 20 år, i 1883, har familien Astrup flyttet til Drottninggatan 90 midt i Stockholm. Og her i hjemmet er det da hun igjen treffer farens politiske frende i partiet Venstre, nå statsminister Ole Jørgensen Richter.

Ebba er interessert i kunst, musikk og litteratur. Myndig og selvstendig er hun og belevn fra oppdragende omgang. Hun har et følsomt temperament, men har også evnen til å ta inn over seg andres problemer. Hun har medlidenhet med Richters familiesituasjon, hans syke hustru, politisk strid, offentlig kritikk. Hans

til tider isolasjon, sykелighet og nervøsitet. De aller siste årene var han mer preget av sinnets utfordringer enn av alder. Fra deres første møte husker hun hans distingverte ytre, han var fortsatt vakker og lite preget av livet, hans vennlighet og humanitet i menneskelig omgang, hans evner og kunnskaper.

Men nå, som det brakket innad i regjeringen? I regjeringsmøtene trakk han krampaktig i kroppen, han kunne se fortvilet ut i ansiktet, forteller regjeringskollegene. Han behøver henne, som sin støtte, hun vil hjelpe ham. Allerede straks Richters hustru er gått bort, i oktober 1885, kommer den unge piken og statsministeren overens om å holde sammen.

Festsalen på Rostad

I 1892 er statsministerens bo gjort opp, og en nevø av statsministeren kjøper Rostad gård. Ebba fortsetter i farens kjølvann sine omstreifer- og omsorgsprosjekter, nå på det veldige Meråker Bruk ved svenskegrensen som Hans Rasmus Astrup har kjøpt tidligere.

I 1898 kommer Bjørnsons drama om Paul Lange og Tora Parsberg, og 5. november skriver Ebba til den store forfatteren: *Til Bjørnstjerne Bjørnson, Jeg har ikke læst Deres bog, men aviserne bringer referater som sårer dypt. De bringer Deres pæn til en grusom gjærning -...* Og samme dag skriver hun til sogneprest Thorvald Klaveness: *Det er Bjørnsons nye bog i sin raa hensynsløshet som gjør mig saa fortvilet. Har han ret til aa omdanne og fremstille saa som det passer ham? - at bruge hvilke midler som helst - bare til sit eget øiemed? Fikles der ingen grænser? Denne bog som et andet stykke "kunstværk" - til at nyde medmenneskers sjelekvaler, sorg og jammer som kunstværker? Det er for umenneskelig grusomt. Så hun noen gang Bjørnsons stykke? Da det ble oppført på Trøndelag Teater i 1939, ble hun invitert av teatersjef Gleditsch til å overvære forestillingen. Hun avslø.*

Faren dør i 1898, og Ebba får en romsligere økonomisk selvvråderett. Rostad gård er lite lønnsomt for Richterfamilien, og en nordenfjellsk komité for omstreiferomsorg kjøper Rostad. Kjøpet finansieres ved at Ebba gjennom Astrupfamiliens Svanviken Bruk kjøper Rostads besetning og redskaper. Og nå, nå blir Ebba bestyrerinne på Ole Richters familiegård.

På Rostad kalles hun "Astruppa". Av omstreiferbarna kalles hun "Oppa" - og det ble skrevet på melkekrusene til barna. Og barna i nabolaget strøk respektfullt luen av når "Astruppa" steg ut av karmjolen. En dansk kvinne, Signe Okkels, lærer ved Eidsvoll folkehøyskole 1911 og

erstatte for Ebba Astrup på Rostad 1912-1917, skriver: *Frk Astrup var egentlig ikke vakker --- rødgyldent hår og krommet nese, men allikevel strålende å se på. Hennes holdning var som en dronnings når hun kom en i møte. Mor Rostad var festlig, arbeidssom og var flink til å sette noe i gang (sic) og gikk alltid foran i arbeidet. Hennes vilje var sterk og enerådende på Rostad og hennes unge medhjelpere kunne nok kjenné seg kuet. Farens venner var engstelige: Gå ikke i kloster i mausoleet der oppe, skriver Sofus Arctander til henne.*

I 1906 får Ebba arkitekten Johan Meyer, kjent som kartlegger og beskytter av norske fortidsminner, til å forskjønne Richters gravhaug. Det får en gresk tempelinnang med Ole Richters navn, og det bygges en klassisistisk søylerekke inn mot gravhaugen. Den danske kvinnen beretter fra sin tid på Rostad: *Ved Richters grav i parken talte barna ganske stille og de store barna kunne hysje på de små og si: Der ligger mor Rostad sin venn. Frk Astrup hadde visst alltid Richter i sine tanker.*

Et ekteskap - en pakt

Ebba Astrup skulle gjennom sin opp-

dragelse læres til ikke å bli forfengelig. Damene i hennes oppvekst fortalte henne at hun var stygg. Hele livet nektet hun derfor bestemt, hårdnakket og demonstrativt å la seg fotografere. På de få bildene som finnes av henne ser vi at hun liksom skygger. En gang ble hun budt opp av kronprinsen på et ball, men takket nei. Hun mente han gjorde det av plikt, at han ikke egentlig hadde interesse av å danse med henne. Hun ble likevel beordret til dansen av faren.

Mange år senere fortalte hun: *Da jeg var blitt så gammel at jeg ikke var kvinne, syntes jeg ikke jeg behøvdde å være trofast mot Ole Richter lenger. Da bestemte jeg meg for å gifte meg. Jeg satte opp en liste over menn jeg kunne tenke meg.*

Øverst på lista stod Gustav Sofus Eggen, som kom til Rostad som gårdsbestyrer i 1912. Han var en stilig, ordentlig og pålitelig kar og arving til en stor landbruks-eiendom i Verdalen. I 1918 inngår Ebba og Sofus ekteskap. Hun var nå 55 år, han var 11 år yngre enn henne (!). Han hadde vært gift tidligere, i et kort ekteskap, der hustruen plutselig hadde gått bort. Det er Ebba som frir: *Du kan få pengene mine, men da må du ta meg med på kjøpet, sier*

Richter og Astrup

hun. En avtale har de med seg ved inngåelse av ekteskapet: De skal hver for seg begraves sammen med sin første kjærlighet.

De flytter til Verdalen, til hans Fæby gård, og her blir de boende i 26 år. I bygda er hun respektert – hun fremstår litt på avstand, som litt uvanlig og utenfor den sedvanlige bygdeomgangen. Men hun har nok forholdsvis lite omgang med bygdemiljøet. Hun er ganske sparsom, sparer pengene til omstreiferbarna sine, sier hun. Sanitetsforeningen er en arena. Hun abonnerer på franske, engelske og svenske tidsskrifter. Ebba kler seg litt uvanlig, syr om klær fra velmaktstider i den store verden, hun er synlig i tøyet, ofte med et hvitt sjal over skuldrene når hun skal være fin.

Over sengen sin har hun selv brodert et vers:

*Døm andre skånsomt
Strengere enn deg selv
Og ingen, ingen, ingen
Du fordømme*

*Thi livet er en mektig
Stridbar elv
Og ikke alle like godt kan svømme!*

I frakkeforkledet har hun den samme nålen som bestandig.

De to, Sofus og Ebba, er svært ulike. Ebba er mer radikal og rask til beslutninger, han noe konservativ og nøyeregnet. Ebba synes i hovedsak å være den bestemmende, kanskje – sannsynligvis – dirigerende. De har sine runder. Hun forsøkte å oppdra Sofus. Drikke kaffe av skåla, det går ikke. Ebba vil flagge 1. mai, Sofus tar ned flaggstangen. Hun går alene på foredrag med Markus Tranmæl på Øra, men synes det er mest floskler.

"Mor Rostad"

Med blyant skriver hun sine brev og poster dem, ofte Rostad og til Sverige, som hun fortsatt regner som sitt fedreland. For folket på Fæby leser hun Selma Lagerløf og Gösta Berlings saga. De fleste brevene handler om Rostad. Hun fraber seg ethvert frimerke med Bjørnstjerne Bjørnson: *Men husk! Ikke et eneste ett med motiv av Bjørnson. Nei, han er jeg ikke glad i. Han burde ikke skrive om levende mennesker.* Hun vil heller ikke ha frimerker med den norske løve – *det skabba dyret*, som hun sier.

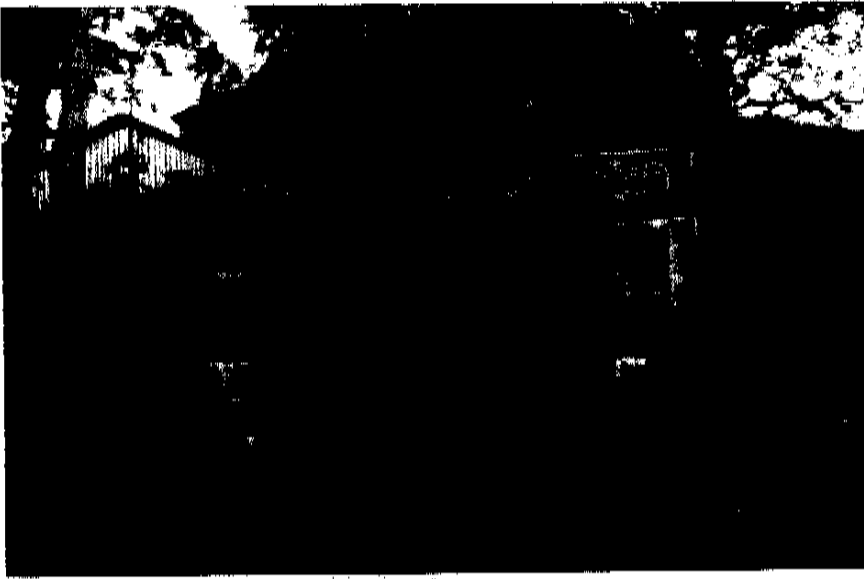
Brevene fra mannens Fæby undertegner hun alltid med "Mor Rostad", og Rostad

er fortsatt i styringsavstand, det er bare to mil dit. Tidlig får hun innsatt sin svoger Karl Eggen som gårdsbestyrer på Rostad. I sine siste år (1943), da den siste gårdsbestyrer på Rostad slutter, takker hun for det arbeid bestyrerfamilien har nedlagt *på det sted og i den jord som er meg kjærest – og som jeg nå kommer til at følge med en spenning og ængstelse.*

I 1925 var barnehjemmet Rostad på ny i økonomiske vanskeligheter. Ebba stifter to legater, det ene legatet blir til Ole Richters Minde og blir finansiell plattform for Rostads videre drift. Fra Verdalen følger hun med i virksomheten på Inderøya, og klager til Ole Richters nevø: *Gravkammeret av tegel, hvelvet over Richters og hans hustrus balsamerte legermer forfaller, tegelstenen trekker til seg fuktighet og tørker ut gresset på gravhaugen. Jeg har lasset på med matjord – det hjelper ikke i tørkesomre, skriver hun.*

Og i brev til Jørgen Richter Salvesen skriver hun så: *Å så vil jeg så gjerne få tillatelse til at min aske blir begravet på baksiden over tempelet, bare med en flat sten i jordsmonnet som ikke blir synlig på sommeren engang – "Ebba Astrup – Mor Rostad". Vil De ha noe imot det? Rostad er mitt livs brennpunkt, der er jeg hjemme.*

Richter og Astrup

Finalen – ringen sluttes

Den 13. oktober 1944 dør Ebba Astrup Eggen, nå 81 år gammel, mens hennes mann, Sofus skal komme til å leve 20 år til. "Mitt" og "ditt" er forhåndsavtalt. På Fæby har gullbelagt rokokko og louseiseize pryget salene i Ebbas tid. Fra Oslo kommer brorens svigerdatter (Heddy) og henter tilbake familiemøblene til det Astrupske hjem. Ebba bisettes og kremeres i Trondheim, men enda i to år skal hennes urne bli stående på Fæby, på mørkeloftet. Hvorfor?

Den kongelige resolusjon av 1886 om Richters private mausoleum på Rostad viser at Kongens tillatelse til det private gravstedet var begrenset til å gjelde ekteparet Richter. Og lov av 1897 om *Kirker og Kirkegaard* sa også at *Udenfor Kirkegaard maa ikke Begravelse finde Sted uden Kongens Tilladelse*. En oversikt over saker om slik tillatelse fra 1945-46 viser at departementet kun fikk tre henvendelser disse årene – og ingen av dem gjaldt nedsettelse av urnen med Ebba Astrups aske. Men så var det avtalen mellom Ebba og Sofus...

Forsommeren 1946 drar tre menn innover langs Trondheimsfjorden, fra Verdalen til Inderøya. Det er Sofus, ektemannen, hans nevø Halvdan og historikeren

Oddvar Grønli. I dølgsmål skal de gjennomføre Ebbas suverene vilje, de tar saken i egen hånd! Med seg har de urnen med Ebbas levninger, fast bestemt på å sette den ned i Ole Richters gravhaug på Rostad, ovenfor de to nede i krypten. I 58 år har nå Ole Richter ligget der og ventet på Ebba, med sin engelskfødte hustru på sin høyre side.

De setter spaden i jorden. Men, som de skal sette ned urnen, merker de at noe et feil. Noe fremmed er kommet med under kremmeringen, og har smeltet inn i urnens vegg. Nå har dette plutselig løst og falt av. Det er brosjen, brosjen som hun selv hadde fått laget og som hadde innstøpt kula som Ole Richter tok sitt liv med 15. juni 1888.

Ministerhotellet finnes ikke mer. I dag er gravhaugen på Rostad, mausoleet, nedslitt. Det mangler penger til opprustning. Alt er så lenge siden... På gården på Inderøya, der ungdom i dag suser omkring, står fortsatt statsminister Ole Richters arbeidsbord, i biblioteket. På en sølvplate, festet på skrivebordet, kan man når man lener seg litt fremover godt lese en gravering på det gamle bordet. Det står: *Statsminister Ole Richters skrivebord. Tilhører Ebba Astrup.*

LITT OM KILDE MATERIALET:

DENNE FORTELLINGEN HAR INGEN VITENSKAPELIGE AMBISJONER, DERMED ER ET OMFATTENDE NOTEAPPARAT OG KILDEANVISNINGER UTELATT. DEN SOM VIL FORFØLGE HISTORIEN YTERLIGERE VIL FINNE ET VIKTIG KILDE MATERIALE I ODD INGE SKJÆVELANDS BOK OM MINISTERHOTELLET I STOCKHOLM, I OLE FUGLUMS TOBINDS OLE RICHTER-BIOGRAFI (UNIVERSITETSFORLAGET 1957) OG ELLERS I EN LITEN BOK AV ARNE MARTIN KVAM TO MENNESKESKJEBNER – EBBA ASTRUP OG OLE RICHTER, (TRONDHEIM 1994). OM STATSRÅD H.R. ASTRUP KAN JEG VISE TIL NORSK BIOGRAFISK LEKSIKON OG ELLERS TIL REIDAR SEGÅRDS BIOGRAFI OM STATSRÅDEN. I ÅRBOK FOR VERDAL HISTORIELAG FOR 1988 HAR SOVEIG NESS SKREVET EN LENGRE ARTIKKEL OM EBBA ASTRUP EGGEN, FREMFOR ALT FRA HENNES LIV I VERDALEN. FRA VITENSKAPSAKADEMIETS MILJØ HAR JEG MOTTATT ENTUSIASMISKE OG OPPMERKSOMME KOMMENTARER FRA LEIF MÆHLE, LIKESOM OPPMUNTRINGER FRA OLE DIDRIK LÆRUM. OG FRA "DAGENS" HANS RASMUS ASTRUP (ASTRUP FEARNLEY) HAR JEG MOTTATT HANS PERSONLIGE ENKELTTINTRYKK AV PERSONER I FORTELLINGEN FRA FAMILIEHISTORIEN. ENGASJERT STØTTE OG VIKTIGE UFORMELLE FAMILIEHISTORISKE INFORMASJONER HAR JEG HATT DEN GLEDE AV Å FÅ I SAMTALER MED KJELL EGGEN, DAGENS EIER AV FÆBY GÅRD I VERDALEN, DER EBBA LEVDE SINE SISTE ÅR. OG, IKKE MINST GJELDER DETTE DAGENS BESTYRER AV STIFTELSEN ROSTAD, VIDAR BERDAL, SOM MED STORT PERSONLIG ENGASJEMENT OG INTERESSE BÆRER SVÆRT MYE KUNNSKAP OM EBBAS LIV OG ENDELIKT I NORD-TRØNDELAG.

historie

